

Heerlen

Memo

Aan
commissie Leefomgeving

Datum
29 november 2021

Onderwerp
Beschermingsmiddelen Boa's

Registratienummer
M-21000812

Auteur
P. Bindels

Domein/Team
Domein Maatschappij - Team
Beleid Maatschappij

Ambtelijk opdrachtgever
Domein Maatschappij -
Teamleider Beleid Maatschappij

Doel van de memo
Sonderen

Afschrift aan

Bijlage(n)

In de commissie Leefomgeving van 9 november jl. stond het agendapunt 'beschermingsmiddelen Boa's' geagendeerd. We hebben toen samen van gedachten gewisseld waarom de Boa's in Heerlen extra beschermingsmiddelen nodig hebben. Ik heb laten doorschemeren dat ook ik een aantal zwaarwegende argumenten zie waarom we serieus moeten overwegen om de Boa's te voorzien van een korte wapenstok en/of pepperspray. Ook heb ik aangegeven dat ik niet de bevoegdheid heb om hier een besluit over te kunnen nemen. Deze memo heeft als doel u te informeren over hoe het proces verloopt om een aanvraag te doen voor uitbreiding van geweldsmiddelen voor Boa's. Op basis hiervan wil ik u een reëel beeld geven van de verwachtingen die ik heb bij een eventuele aanvraag. Tenslotte leg ik u twee opties voor.

Proces aanvraag extra bewapening

Een gemeente kan een aanvraag indienen bij de dienst Justis van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze dienst toets namens de minister de aanvraag en beslist over het toekennen van bewapening van Boa's. Besluitvorming over de aanvraag geschiedt vervolgens binnen 3 maanden. Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag dienen we als gemeente een advies aan te vragen bij de aangewezen toezichthouders van de politie Limburg en het Openbaar Ministerie Limburg.

Met deze toezichthouders hebben wij inmiddels contact gehad. De toezichthouders geven aan dat Het toepassen van geweld met gebruik van een geweldsmiddel een bevoegdheid is die in beginsel alleen toekomt aan de gewapende macht van de overheid (de krijgsmacht) en de politie. Derhalve worden slechts in uitzonderlijke gevallen geweldsmiddelen aan anderen toegekend. De Boa wet- en regelgeving kent (op dit moment) geen "geweldsmiddelen ter bescherming of beveiliging", doch slechts geweldsmiddelen die dienen om een bepaald doel te bereiken. Dat doel moet op geen andere wijze bereikt kunnen worden dan door gebruik te maken van geweld en dat doel moet het gebruikte geweld kunnen rechtvaardigen (artikel 7 Politiewet 2012). Het toekennen van geweldsmiddelen aan een Boa geschiedt slechts indien de noodzaak hiertoe door de aanvrager aangetoond is en indien de bekwaamheid van de Boa in de omgang met het betreffende

wapen is aangetoond. Het toekennen van geweldsmiddelen wordt tevens afhankelijk gesteld van de in redelijkheid te verwachten kans dat de Boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of dreiging met geweld wordt geconfronteerd. Kern van het werk van de gemeentelijke Boa in Domein I is dat hij in de openbare ruimte aanwezig is en toezicht houdt, en handhavend optreedt waar nodig in geval van kleine ergernissen, overtredingen en overlastsituaties die de leefbaarheid in wijken en buurten aantasten. In beginsel treedt de Boa op in situaties waarin er geen sprake is van een te verwachten gevaarzetting.

Een aanvraag tot het toekennen van geweldsmiddelen wordt (momenteel) afzonderlijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- a) Voor welke soort wetsovertreding(en) is de opsporingsbevoegdheid verleend?*
- b) Wat is de aard van de te verwachten agressie?*
- c) Over welke geweldsmiddelen kan de boa op basis van zijn taakstelling beschikken?*
- d) In welke frequentie en mate hebben zich in het verleden situaties voorgedaan waarbij bewapening wenselijk was geweest?*

Pilot korte wapenstok

Op dit moment wordt er gewerkt aan een algemene maatregel van bestuur over de bewapening en uitrusting van Boa's. Vooruitlopend daarop is in januari 2021 een landelijke pilot gestart waarbij boa's van enkele gemeenten zijn uitgerust met een korte wapenstok. De evaluatie van die pilot worden in het eerste kwartaal van 2022 verwacht. De uitkomsten hiervan kunnen van invloed zijn op het besluitvormingsproces en de toetsingscriteria. Tot die tijd zal een aanvraag worden getoetst aan de bovengenoemde criteria.

Verwachtingen

Er gelden strikte landelijke regels en afwegingskaders om geweldsmiddelen toe te kennen aan partijen. En dat is maar goed ook. Maar ik zie ook de maatschappij verharder en diverse andere ontwikkelingen die het werk van een Boa ingrijpend veranderen. Uit bovenstaande informatie blijkt dat het zeker geen vanzelfsprekendheid is dat een eventuele aanvraag voor aanvullende geweldsmiddelen wordt toegekend. Ik verwacht zelfs dat de kans niet al te groot is dat onze aanvraag wordt toegekend. De timing is wat dat betreft ook niet gelukkig, met een aankomende wijziging van wetgeving en een evaluatie van de pilot met de korte wapenstok in het vooruitzicht.

Samen met u wil ik in gesprek over hoe we verder gaan. Daarbij hebben we twee opties. Of we wachten af wat de nieuwe wetgeving en de uitkomsten van de pilot gaan opleveren. Of we gaan toch een aanvraag indien, waarbij we uiteraard een goede en zo compleet mogelijke onderbouwing zullen geven waarom het belangrijk is dat onze Boa's zo spoedig mogelijk extra geweldsmiddelen krijgen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen
de burgemeester,
drs. R. Wever

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.